

Література

1. Полюга Ю. О. Формування інноваційного потенціалу молоді як важлива складова молодіжного підприємництва [Електронний ресурс] / Ю. О. Полюга. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2011_1/171.pdf
2. Левченко А. О. Молодіжне підприємство – перспективний шанс для молодих спеціалістів [Електронний ресурс] / А. О. Левченко, А. В. Янішевська. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2009_15/stat_09/08.pdf
3. Беннис У. Становление лидера / У. Беннис ; пер. В. И. Супруна. – Н. : Тренды, 2007.
4. Инновации и современность / под ред. В. И. Супруна. – Н. : Тренды, 2010.

УДК 338

Л. П. ШВЕЦЬ, О. М. ЗАКОРДОНЕЦЬ
Хмельницький національний університет

СОЦІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТУ

Розглянуто, яким чином соціальна активність населення впливає на реалізацію проекту. Проводиться аналіз економічної активності населення України, зокрема, рівень зайнятості та безробіття. Визначення в якому регіоні присутня найбільша кількість активного населення та як це може позначитися на реалізації проекту.

This article describes how population affects social activity for the project. The analysis of the economic activity of citizens of Ukraine, including employment and unemployment. Determination of the region in which present the greatest number of active population and how this may affect the project.

Постановка проблеми. У сучасному середовищі здійснити реалізацію проекту, досягти сталого економічного та фінансового становища є досить складне завдання, адже розвиток проекту безпосередньо залежить від його розташування, в якому вагому роль відіграє суспільство та населення загалом, яке може як покращити, так і погіршити умови реалізації проекту. Однією з умов досягнення успіху є завоювання прихильності, підтримки активного населення для організації, реалізації та обслуговування проекту, що є вагомою проблемою для його керівництва.

Основною метою статті є дослідження та аналіз соціальної ситуації, рівень зайнятості, активність населення України та її регіонів як факторів, які впливають на реалізацію проекту в тому чи іншому регіоні.

Аналіз досліджень і публікацій. Дослідженням цієї теми займалися такі науковці як Бражко О.В., Верба В.А., Загородніх О.А., Майсіора О.М. та ін.

Виклад основного матеріалу. Соціальний аналіз проекту є обов'язковою частиною роботи аналітиків по підготовці та реалізації проекту. Зазвичай, аналіз соціального середовища включає в себе з безпосередній розгляд населення, що проживає в районі проекту.

Особливої уваги заслуговує етнодемографічна характеристика при реалізації проектів, що передбачають переселення людей. В разі примусового переселення виникають серйозні соціальні проблеми: відчуження, втрата соціальних зв'язків, почуття безпорадності, що значною мірою знижує потенціал цієї частини населення [4].

Надзвичайно важливим аспектом вивчення регіону є характеристика демографічних процесів, які належать до числа найбільш стійких, оскільки формуються десятиліттями під впливом безлічі різноманітних факторів. Для реалізації проекту значну роль відіграє кількість населення загалом – станом на 1 жовтня 2010 р. кількість населення в Україні становить 45822214 осіб, з яких міського – 31444122, сільського – 14378092 [5]. Найбільш густо заселеними є Донецька та Дніпропетровська області, тому можна зробити висновок, що в цих регіонах, особливо в містах, існує досить багато робочої сили для створення та реалізації проекту, особливо міського. Так, як, для зменшення ризику реалізації проекту, необхідно залучати місцеве населення, то керівництву безпосередньо потрібно звернути на це увагу, адже населення як може допомогти, так і зашкодити реалізації, і тому необхідно залучати місцевих жителів: ознайомити людей з вигодами, які принесе проект, створити нові робочі місця тощо.

В Україні спостерігається така тенденція, щодо демографічної ситуації: протягом третього кварталу 2010 р. народжуваність в Україні, порівняно з першими двома кварталами року, зросла у всіх регіонах, окрім Харківської та Дніпропетровської обл. Зокрема, на 15 % – в Одеській та Чернівецькій областях, на 17 % – у Донецькій обл., на 23 % – у Полтавській області, що також є вагомим при реалізації проекту, особливо довгострокового, адже це означає, що в даних регіонах існує потенціал до відтворення робочої сили [3].

Все населення країни науковці та практики поділяють (за методикою Міжнародної організації праці) на [5]: – економічно активне населення. За даними Держкомстату кількість економічно активного населення становила у січні–червні 2010 р. – 22082,7, з яких зайнятих – 20213,6, безробітних – 1869,1 тис. осіб. З цього випливає, що в Україні існує досить багато людей, які потребують і шукають роботу, а розробка та реалізація проекту може покращити дану ситуацію й забезпечити успіх як для майбутніх споживачів продукції чи послуг проекту, так і інших людей на яких проект здійснює вплив.

– економічно неактивне населення. В Україні економічно не активного населення близько 50 % становлять пенсіонери за віком, по інвалідності та на пільгових умовах, 27 % – учні та студенти, 17 % – зайняті у домогосподарстві та перебувають на утриманні. Решта не працює за станом здоров'я чи з інших причин. Ці дані також потрібно враховувати соціологу при здійсненні аналізу, адже вони на даний момент не є працюючими, проте проект здійснює на них вплив, і їх думку необхідно враховувати, як безпосередніх споживачів продукції, людей, які відчувають екологічний вплив від реалізації проекту;

– населення молодше 15-, старше 70-ти. Цю категорію населення представляють діти та люди похилого віку, які також можуть відчувати на собі вплив проекту: погіршення екології, забудова зон відпочинку людей, не стимулювання зацікавленості цієї групи населення і т.д.

Ці категорії безпосередньо потрібно враховувати під час реалізації проекту, адже одним з важливих факторів є завоювання довіри людей і цьому сприяє створення нових робочих місць для місцевого населення. Якщо проводити соціальний аналіз певних регіонів України, то можна визначити, де сама більша кількість економічно активного населення, яке шукає роботу. Найвищий рівень безробіття зафіксовано в Черкаській області (5,4 % від всієї кількості безробітних), найнижчий – у Києві (0,7 %) [1]. Отже, з цього можна зробити висновок, що в Черкаській області є досить багато вільної робочої сили для реалізації проекту та стимулюванні зацікавленості місцевого населення.

Для забезпечення ефективної зайнятості сьогодні замало зберегти існуючі і створити нові робочі місця, необхідно, щоб працівники відповідали вимогам сучасного бізнесу. Ось чому проекти мають таке важливе завдання, як створення нових робочих місць, підготовка персоналу, навчання підприємницького мистецтва.

Однією з умов досягнення успіху проекту є завоювання прихильності, підтримки активного населення та організацій з експлуатації та обслуговування проекту. Особливістю впливу соціальної структури суспільства на результати проекту є те, що саме вона визначає шкалу преференцій тієї чи іншої групи населення. Оскільки спершу проект усе-таки орієнтований на певне коло споживачів (хоча після його реалізації або під час її керуючі проектом намагаються залучити всіх можливих, потенційних клієнтів через систему реклами, пропаганди і т.д.), то він має відповідати їхнім найвищим вимогам, преференціям, які й ставлять в основу проекту.

Більше того, незадовільні результати проекту призводять до втрати населенням довіри до дій державних органів, покликаних забезпечити їм вигоди. Помилкою розробників є недооцінка технічних можливостей місцевого населення, оскільки втрата вигід від їх участі є очевидною.

Для активізації залучення населення до роботи по проекту або подолання опору соціолог має виявити ступінь групової солідарності населення, визначити фактори цієї згуртованості, передбачити можливість протистояння економічній ідеології цих груп.

Без активної участі населення проект не досягає запланованих цілей, відбувається марна витрата ресурсів. Скромні результати знеохочують населення, воно втрачає інтерес і довіру до зусиль державних чи інших організацій. Якщо населення не залучено до проекту, він стає просто будівництвом, і природною реакцією на нього є відторгнення, а часом і протидія його реалізації.

Міра участі населення залежить від цілей проекту. Проектувальник має максимально використати місцеві ресурси – і людські, і природні. Перепідготовка місцевого населення виявляється ефективнішою, ніж запрошення нової робочої сили. Спільнота може виступити учасником переговорів щодо наявної та запланованої до витрат (за проектом) кількості ресурсів. Вона може виставити свої вимоги до умов експлуатації ресурсів, а також брати участь у виборі місця для будівництва, уточненні маршруту проходження дороги чи трубопроводу тощо.

Висновок. Отже, при реалізації проекту досить вагому роль відіграє активність населення, яке заселяє регіон і одним з основних напрямів соціального аналізу є залучення населення до спільної праці, стимулюванні, мотивації, щоб досягти поставленої мети, адже, якщо населення не буде зацікавлене в здійсненні проекту, то це принесе велику шкоду, навіть жителі певної місцевості можуть протистояти реалізації проекту. Головна проблема полягає в безініціативності населення. За багато десятиріч люди відвикли вважати суспільні проблеми своїми. Треба дуже відчутно зачепити інтереси людей, щоб вони зважились на участь, потрібно заохочувати та здійснювати мотивацію населення: створити нові робочі місця для місцевих жителів, здійснювати перекваліфікацію та навчання населення, якомога менше впливати на природне середовище, групувати населення для досягнення спільної мети, наголошувати на якості продукції та користі від його споживання.

Література

1. Бражко О. В. Умови та чинники створення ефективної зайнятості в Україні / О. В. Бражко // Економіка та держава, 2010. – 4. – С. 117–119.
2. Верба В. А. Проектний аналіз : підручник / В. А. Верба, О. А. Загородніх. – К. : КНЕУ, 2000.
3. Майсюра О. М. Безробіття та наслідки його впливу на економіку України / О. М. Майсюра // Економіка та держава, 2010. – С. 60–62.
4. Швець Л. П. Проектний аналіз : навч. посібник / Л. П. Швець, О. В. Пилип'як, Н. І. Доберчак. – Л. : Новий Світ – 2000, 2011. – 643 с.
5. www.ukrstat.gov.ua